

‘Ik teel niets waar geen vraag naar is’

“Het is allemaal niet zo spectaculair. Je plant, je oogst en je verkoopt”, zegt Sjors Veldt, biologische kweker in Akersloot nuchter. Al ruim 25 jaar teelt hij biologisch. Hij stapte er destijds in met bloemen, maar gaandeweg kregen bloembollen de overhand omdat de vraag daarnaar groeide. Veldt: “Ik heb geen mooi, begeistert verhaal over de biologische teelt. Ik teel niets waar geen vraag naar is, want er moet hier ook gewoon geld verdiend worden.”

Tekst: Ellis Langen | Fotografie: Jan Jong

Onder de veranda, met een kopje koffie en een mooi uitzicht over de weilanden van Akersloot, neemt Sjors Veldt, biologische kweker van met name bloembollen ruim de tijd in deze hectische periode van rooien en verwerken van voorjaarsbloeiers. “Het is je gelukt me even van mijn telband af te rukken”, zegt hij met een lach. De Alliums en de crocussen zijn net gerooid en worden in een gehuurde schuur in Casticum verwerkt. “De Alliums zijn schoon en klaar en kunnen worden afgeleverd. De crocussen worden nu gesorteerd.” De kweker teelt sinds 1996 biologisch. Dat begon met bloemen: snij narcissen in het voorjaar en crocosmia’s in de zomer. Later kwamen daar andere snijbloemen bij en later de teelt van vaste planten. Zo’n vijftien jaar geleden voegden de bloembollen zich erbij en de teelt van bol op pot. “De bloembollentak is nu de belangrijkste.” Met de snijbloementeel is hij gestopt en de teelt van biologische vaste planten is nu beperkt tot convallaria en gipskruid. Veranderingen in het assortiment worden altijd ingegeven door de vraag. “Ik teel niets waar geen vraag naar is. Wat dat betreft heb ik geen mooi, begeistert verhaal, bijvoorbeeld dat mijn biologische assortiment aan eisen als verwildering of biodiversiteit moet voldoen. Natuurlijk sta ik achter de biologische teelt, maar ik redeneer ook nuchter. Het moet te telen zijn, het moet in de vruchtwisseling passen én ik moet er geld mee verdienen in deze nichemarkt.” Zijn mobiel gaat. Hij instrueert de loonwerker die op zijn perceel in Limmen is aangekomen.

Ook dit jaar heeft Veldt alles al voorverkocht voor een goede prijs.

De Driehoek

Sjors Veldt is eigenaar van VOF De Driehoek in Akersloot. Hij begon in 1990 als zelfstandig ondernemer en stapte 6 jaar later over op de biologische bloementeelt. Op 6 hectare – verdeeld over drie percelen in Akersloot, Limmen en Castricum – teelt hij nu 4 hectare voorjaarsbloeiers en 2 hectare zomerbloeiers en vaste planten en sinds een paar jaar ook groenteplanten. In de winter teelt hij bol-op-pot. Eén hectare land is altijd beschikbaar voor de vruchtwisseling. In een schuur bij het woonhuis in Akersloot vindt de verwerking van de zomerbloeiers zoals Dahlia's en lelies plaats en de teelt van bol-op-pot. In een gehuurde schuur in Castricum worden de voorjaarsbloeiers verwerkt. De kleinste locatie ligt honderd meter van huis en dat stuk grond heet 'De Driehoek'. Met deze punt land is Veldt destijds begonnen. "Het is ontstaan in 1960 toen de A9 hier dwars overal doorheen ging." Het stuk land bleek echter te klein om een goede boterham mee te verdienen en dus kwam er twee keer uitbreiding. Twee hectare land heeft De Driehoek in eigendom, de rest van de grond wordt gepacht van de kerk.

De loonwerker slaat het onkruid dat boven de narcissen staat stuk. "Zo ziet het er de komende twee weken weer een beetje knap uit", aldus Veldt.

GROENTEPLANTEN

In het begin was de biologische teelt niet makkelijk. "De eerste jaren hou je bijna niks over. Je moet aardig wat leren en mazzel hebben", kijkt hij terug op veertig jaar. De laatste tien, vijftien jaar gaat het prima en dat komt door de groeiende tak bloembollen. Ook dit jaar heeft hij alles al voorverkocht voor een goede prijs. Hij heeft zo'n twintig afnemers voor de bollen. Kapiteyn, Natural Bulbs en Ecobulbs zijn de grootste. De kweker laat intussen zijn perceel 'De Driehoek', zien. Dat ligt zo'n honderd meter van het woonhuis vandaan. Hier staan de zomerbloeierende gewassen, zoals freesia's, calla's en anemonen, lelies, pioenen, Dahlia, gladiolen, maar ook vaste planten zoals Phlox en Gypsophila.

Sinds een paar jaar staan er ook aardbeien, rabarber, asperge en lente-uitjes. Kapiteyn wil naast het pakket bloembollen en vaste planten ook groenteplanten leveren aan Coöp in Zwitserland. "Ik teel wat er gevraagd wordt. Als ik niet te veel

teeltproblemen voorzie, probeer ik het." Hij verwacht niet dat deze groentetak

Bij het perceel in Limmen staan bijenkasten van een imker. Dat levert lekkere biologische bolbloemen-honing op.

groot wordt. "Maar het past ons goed in de tijd en is ook prettig voor de vruchtwisseling." De groenteplanten worden in november, december gerooid en bewaard en gaan vanaf maart richting Zwitserland. Sinds 2010 is Veldt gecertificeerd voor de Zwitserse markt Biosuisse. "Een stukje strenger dan EKO. Elk jaar vragen ze weer meer. Zo moeten we onder andere monsters nemen van het beregeningswater."

NETJES ONDERHOUDEN

De bedden op het veld zien er strak en onderhouden uit. De kweker vindt het belangrijk dat zijn bedrijf er netjes bij ligt. “Ik probeer het zo netjes mogelijk te doen, anders wordt het al gauw een rommeltje.” Want ook de laatste tijd groeit het onkruid explosief, zo laat hij zien op het perceel in Limmen waar de loonwerker over een bed narcissen rijdt. “De gewassen die niet zo lang meer staan, zoals deze narcissen en de blauwe druifjes die we eind juli gaan rooien, daar laat ik nu bovenlangs de hakselaar overheen gaan. Dauwkolen kunnen in één nacht flink groeien.” Zaadvorming moet echt voorkomen worden. “Door het onkruid eraf te slaan, ziet het er de komende twee weken weer een beetje knap uit.” Onkruid de baas blijven in de zomerbloeiende gewassen is de lastigste opgave. De voorjaarsgewassen gaan ‘dik’ onder het stro, waardoor hij amper last heeft van zaadonkruid. Gelukkig valt er in de zomerbloeiers nog te mechaniseren. Zo heeft zijn loonwerker, G.J. Kramer en Zn uit Bakkum, een schoffelmachine met camera aangeschaft. Veldt laat die door de Dahlia’s gaan.

OP STANDPUNT TERUGGEKOMEN

“Mijn uitgangspunt is gezonde grond, gezond uitgangsmateriaal en netjes werken. Daarmee kom je al een heel eind.” Tot een jaar terug gebruikte hij geen biologische middelen. Hij probeerde wel eens wat, maar zag nooit resultaat en had er geen vertrouwen in. Vorig jaar is hij op dat standpunt teruggekomen. Hij had in de Dahlia’s last van bladvlekkenziekte en is op advies van Agrifirm-GMN de biologische bladbemeststof Toreda gaan proberen. “Dat werkte goed.” Inmiddels gebruikt hij ook in de grond met Con-

tans WG om sclerotinia te bestrijden en gebruikt hij Serenade voor de bodemweerbaarheid en de beworteling van het gewas. De producten zet hij nu ook in bij de botanische tulpen. “Die stierven altijd vrij snel af door botrytis. Dit jaar zijn ze langer groen gebleven.”

Het voordeel is dat de gangbare teelt steeds meer investeert in onderzoek naar groene middelen. Ook al wordt de gangbare teelt steeds duurzamer, veel overstappers naar bio ziet Veldt niet komen. “De biologische markt is niet groot en gaat ook niet heel groot worden. Die gaat zeker niet de gangbare markt overnemen, het blijft een nichemarkt. Voor grote

bedrijven, zeg meer dan 30 hectare, is een biologische teelt niet weggelegd. Kijk alleen al naar de onkruidbeheersing.” Het verbaast hem dat er niet meer ‘durfallen’ in de biobollen zijn gestapt. “Er is geld in te verdienen. Alleen jammer dat dit ook voor de reguliere teelt geldt. Waarom zou je overstappen, want gangbare teelt is toch nog wel effe makkelijker.”

NIET MEER GROEIEN

Investeren heeft Veldt niet op het oog. Misschien wil hij nog uitbreiden met één hectare. “Maar dat zou puur voor de vruchtwisseling zijn. Niet om meer te gaan telen.” Meer land zou fijn zijn, omdat de voorjaar- en zomerbloeiende gewassen elkaar soms in de weg zitten. “Sommige gewassen rooien we pas in november of december. Dan wordt het moeilijk om er eind december nog een voorjaarsbloei-er achteraan te planten.” Daarnaast is groeien geen logische stap voor de kweker. Hij is 62 jaar en heeft geen opvolger. Wat hij wel wil doen, is met sommige gewassen stoppen, zodat hij in andere gewassen kan uitbreiden. Zo stopt hij met de teelt van grootbloemige tulpen en grofbollige narcissen. “We zijn niet groot behuist voor grofbollige narcissen.” Zo maakt hij plaats voor bijvoorbeeld meer calla’s. “Daar is goed vraag naar.” Wellicht dat hij ook de Dahlia’s wat afbouwt om het wat rustiger te krijgen. “Vorig jaar heb ik aan drie weken Dahlia’s planten een stratenmakersknie overgehouden”, vertelt hij in de auto onderweg naar de verwerkingsschuur in Castricum. Die schuur ligt midden in een woonwijk. “Maar de schuur was er eerst”, zegt hij. De schuur staat vol met bakken, klaar om af te leveren. Van Alliums wordt het plantgoed gesorteerd. Hij wijst op een zwaluwnest boven in de schuur. Zwaluwen vliegen af en aan. “Er zijn er nog meer hard aan het werk.”

